

Sygn. akt IV CSK 263/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku M.J.
przy uczestnictwie B.L.
o podział majątku i dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 listopada 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 28 października 2016 r., sygn. akt XVI Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
kasacyjnego w orzeczeniu kończącym sprawę.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w G. oddalił apelację uczestniczki od postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego w G. z dnia 14 grudnia 2015 r, którym uznano za usprawiedliwione co do zasady żądanie podziału majątku wspólnego i działu spadku, w skład którego wchodzi współużytkowanie wieczyste opisanej nieruchomości wraz z prawem własności posadowionego na niej budynku, poprzez ustanowienie odrębnej własności dwóch samodzielnych lokali mieszkalnych, zaprojektowanych w opisanej opinii biegłej, w wariantcie III, która stanowi integralną część tego postanowienia, jednocześnie upoważnił wnioskodawczynię do wykonania tymczasowo na jej koszt prac adaptacyjnych

niezbędnych do uczynienia zadość przesłance samodzielności lokali, zgodnie z obowiązującymi przepisami i po uzyskaniu wymaganych zezwoleń na prowadzenie robot budowlanych w terminie roku od uprawomocnienia się postanowienia, a także zakazał uczestnicze czynienia przeszkód w wykonywaniu tych prac.

Uczestniczka w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączyła z koniecznością rozstrzygnięcia, czy w postanowieniu wstępnym sąd może jednocześnie określić sposób podziału zabudowanej nieruchomości wspólnej. Potrzeba wykładni dotyczy art. 316 § 1 k.p.c. w odniesieniu do zakresu zaskarżonego postanowienia przez pominięcie zasady aktualności orzeczenia sądowego i podważenie sensu dalszego postępowania.

Sąd najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wymaga przedstawienia konkretnego problemu i wskazania przepisu, na tle którego się on pojawił oraz przedstawienia argumentacji, odrębnej od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, a przemawiającej za tym, iż rozstrzygnięcie go stwarza rzeczywiste i poważne trudności. Ponadto wiąże się z obowiązkiem wykazania, że problem jest istotny i poważny, w rozumieniu powołanego przepisu, nierozwiązany w dotychczasowym orzecznictwie sądowym, ma uniwersalny charakter i jego wyjaśnienie służyć będzie rozpoznaniu innych podobnych spraw

oraz rozstrzygnięciu sprawy skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Przedstawione przez skarżącą zagadnienie prawne nie spełnia przesłanek nowości i istotności. Problematyka dopuszczalności wydania postanowienia wstępnego w sprawie o zniesienie współwłasności zabudowanej nieruchomości była przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego na gruncie art. 618 § 1 k.p.c. i stosowanym odpowiednio art. 318 k.p.c. Poza tym wskazuje na taką potrzebę art. 11 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (jedn. tekst Dz. U. z 2015 r., poz. 1892), który wprost stanowi o postanowieniu wstępnym uznającym żądanie ustanowienia odrębnej własności lokali w zasadzie za usprawiedliwione (art. 11 ust. 2 u.w.l.), jeżeli zachodzi konieczność wykonania robót adaptacyjnych. Artykułowane zatem przez skarżącą wątpliwości w rzeczywistości nie istnieją. Nie ma także podstaw do uznania, że zagadnienie jest nowe i dotychczas nierozwiązane.

Potrzeba dokonania wykładni przepisów prawnych, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., obligowała skarżącą do wskazania przepisu, który wymagałyby wykładni, ponieważ dotychczas do tego nie doszło albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.), jak też wyjaśnienia na czym polegają wątpliwości związane z rozumieniem tego przepisu oraz przedstawienia, że wątpliwości te mają poważny i rzeczywisty charakter, nie są zaś zwykłymi wątpliwościami, które wylaniają się w każdym procesie stosowania prawa. Jeśli na tle stosowania tych przepisów powstały już rozbieżności w orzecznictwie na skarżącym spoczywa obowiązek ich przedstawienia.

Wskazane w omówieniu zagadnienia prawnego argumenty mają jednocześnie znaczenie dla rozważenia i drugiej przesłanki wniosku. Podane w nim zastrzeżenia, odnoszące się do naruszenia zasady aktualności orzeczenia kończącego sprawę (art. 316 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.), są nietrafne w sytuacji, gdy wyjście ze wspólności wymaga wykonania prac adaptacyjnych, gwarantujących samodzielność lokali, czym podyktowane zostało wydanie postanowienia na podstawie art. 11 ust. 2 u.w.l. Wynika z niego także konieczność wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

jw